

УДК 657.1:640.41

Маначинська Ю.А., к.е.н., доцент, Чернівецький торговельно–економічний інститут КНТЕУ

Євдощак В.І., к.е.н., доцент, Чернівецький торговельно–економічний інститут КНТЕУ

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ ГОТЕЛІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКТІВ СПЕКТРАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ

В статті досліджено деякі аспекти бухгалтерського обліку результатів діяльності підприємств готельного господарства. Розглянуто особливості відображення інформації про доходи, витрати та фінансові результати готелів у специфічних облікових регістрах, форми яких запропоновані для покращення досліджуваної ділянки облікового процесу з метою забезпечення зростання прибутковості готельного бізнесу. Особлива увага в статті відведена автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах готельної індустрії, зокрема на ділянці здійснення розрахункових операцій в готівковій та безготівковій формах. Автори розкривають особливості впливу спектрального характеру формування вартості готельної послуги на побудову раціональної системи бухгалтерського обліку в готелях. Запропоновано удосконалити бухгалтерський облік результатів діяльності підприємств готельного господарства в частині узагальнення інформації про них в облікових регістрах підсистеми управлінського обліку, що сприятиме оперативному отриманню своєчасної інформації про формування внутрішніх фінансових результатів сегментів основної діяльності готелю та додаткових структурних підрозділів, послуги яких входять до вартості готельного продукту.

Ключові слова: бухгалтерський облік, готель, фінансовий результат, доходи, витрати, спектральний характер, управлінський облік, обліковий регістр, автоматизація.
(Табл. 3., Літ. 16)

Маначинская Ю.А., Евдощак В.И.

УЧЕТНЫЕ АСПЕКТЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ РОСТА ПРИБЫЛИ ОТЕЛЕЙ ПРИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКТОВ СПЕКТРАЛЬНОГО ХАРАКТЕРА

В статье исследованы некоторые аспекты бухгалтерского учета результатов деятельности предприятий гостиничного хозяйства. Рассмотрены особенности отображения информации о доходах, расходах и финансовых результатах отелей в специфических учетных регистрах, формы которых предложены для улучшения исследуемого участка учетного процесса с целью обеспечения роста доходности гостиничного бизнеса. Особое внимание в статье отведено автоматизации бухгалтерского учета на предприятиях гостиничной индустрии, в частности на участке осуществления расчетных операций в наличной и безналичной формах. Авторы раскрывают особенности влияния спектрального характера формирования стоимости гостиничной услуги на построение рациональной системы бухгалтерского учета в гостиницах. Предложено усовершенствовать бухгалтерский учет результатов деятельности предприятий гостиничного хозяйства в части обобщения информации о них в учетных регистрах подсистемы управленческого учета, будет способствовать оперативному получению своевременной информации о формировании внутренних финансовых результатов сегментов основной деятельности гостиницы и

дополнительных структурных подразделений, услуги которых входят в стоимость гостиничного продукта.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, отель, финансовый результат, доходы, расходы, спектральный характер, управленческий учет, учетный регистр.

Manachynska Iu., Yevdoshchak V.

ACCOUNTING SOFTWARE ASPECTS OF PROFIT GROWTH IN HOTELS PRODUCTS SPECTRAL CHARACTER

In article some aspects of financial accounting results of activities the entities of hotel economy are researched. Features of display information on the income, expenses and financial results of hotels in specific accounting registers which forms are offered for improvement of the researched site accounting process for the purpose of ensuring growth profitability of hotel business are considered. The special attention in article is paid to automation of financial accounting at the entities of the hotel industry, in particular on the site of implementation settlement transactions in cash and non-cash forms. Authors reveal features of influence spectral nature forming cost of hotel service on creation of rational system financial accounting in hotels. It is offered to enhance financial accounting results of activities the entities hotel economy regarding generalization of information on them in accounting registers of a subsystem managerial accounting, will promote operational receipt of timely information on forming internal financial results of segments the core business of hotel and additional structural divisions which services are included in the price of a hotel product.

Keywords: financial accounting, hotel, financial result, income, expenses, spectral nature, managerial accounting, accounting register.

Постановка проблеми. Комплексна глобалізація, у всіх секторах економіки нашої держави в цілому та в сфері готельної індустрії зокрема, обумовлює всезростаючу потребу в удосконаленні чинної облікової системи, як важливого інформативного першоджерела керування ефективністю бізнес-процесами.

Оскільки саме система бухгалтерського обліку постійно переживає новації, то пошук напрямів подальшого її удосконалення виступає надзвичайно важливою ділянкою для досліджень в умовах поглиблення ринкових перетворень. Це першочергово стосується діяльності підприємств готельного господарства, а саме характерних особливостей формування вартості сучасного готельного продукту. Проблема полягає в тому, що ринок готельної індустрії так само, як і будь-який інший ринок, постійно бореться за кожного додатково залученого клієнта. В силу чого, постійно постає потреба у розширенні спектру додаткових (як платних так і безоплатних послуг) окрім надання готелем основної послуги – місця проживання у готельному номері відповідної категорії. При цьому вартість готельного продукту формується як спектр додаткових послуг, при цьому їй характерна дволанковість (на рівні першої ланки – основна послуга; на рівні другої – спектр додаткових послуг готелю). Це обумовлює необхідність удосконалення діючої системи облікової системи в частині відображення інформації про результативність діяльності готелів в силу означених тенденційних характеристик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню особливостей бухгалтерського обліку в готелях приділена значна увага у працях, як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, зокрема таких, як О. А. Агєєвої [1], З. А. Балченко [2], І. В. Балченко [3], С. Я. Король [5], Г. Н. Бургонової, Н. А. Каморджанової [6], Л. П. Кукушкиної [7], К. А. Куркиної [8], Ю.Н. Самопальнікової [9], В. В. Семеніхіна [10],

О.М. Чабанюк [11] та інших. Зокрема у працях вчених приділена значна увага питанням документального відображення інформації, бухгалтерському обліку витрат, доходів та фінансових результатів готелів, узагальненню інформації в системі фінансової звітності. Проте питання розкриття основних аспектів відображення інформації про результативність діяльності готелів при спектральному характері готельного продукту не розглядалися взагалі, що і викликало необхідність проведення досліджень в даному напрямі в рамках окресленої проблематики.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах динамічних змін на світових ринках туристичної індустрії, поглибленні міжнародної співпраці при укладанні франчайзингових договорів та виходу на вітчизняний ринок відомих міжнародних готельних мереж обумовлюють потребу в удосконаленні національної системи бухгалтерського обліку в готелях. Окрім того розвиток національних готельних мереж, зокрема (Premier Hotels and Resorts) поглиблює методика формування вартості вітчизняного готельного продукту, наповнюючи його спектром супутніх та додаткових послуг (як на платній, так і на безоплатній основі).

Тому перед сучасною обліковою парадигмою постає нагальна необхідність удосконалити облікову систему таким чином, щоб навіть за спектрального характеру формування вартості готельної послуги сформувати у одній із її підсистем (а саме системі управлінських процедур) дієвий механізм оперативного визначення внутрішніх фінансових результатів сегментів відповідальності готелю. В силу таких обставин, дана проблема потребує нагального вирішення в рамках, як теоретичних обґрунтувань так і практичних аспектів реалізації її активного впровадження на вітчизняних підприємствах готельного господарства.

Ціль статті. Основною метою статті є детальне та всебічне розкриття та дослідження сучасних підходів до удосконалення обліку в готелях в умовах спектрального характеру формування вартості готельного продукту, які б забезпечили підвищення ефективності функціонування готелів на вітчизняному ринку та сприяли б залученню додаткових клієнтів.

Виклад основного матеріалу. Діяльність підприємств готельного господарства характеризується низкою специфічних рис, які притаманні лише їй. Це стосується першочергово спектр додаткових послуг, які так-би мовити доповнюють основну послугу готелю – надання місця тимчасового проживання і тим самим сприяють зацікавленості додаткових клієнтів. Серед числа останніх можуть бути, як безпосередньо мешканці готелю, так і сторонні відвідувачі, яких не цікавить послуга розміщення, а до вподоби лише спектр додаткових розваг індустрії гостинності. Це першочергово стосується ресторанів, СПА-центрів, басейнів, тренажерних залів тощо.

Саме таке різноманіття дає можливість підприємствам готельного господарства вижити в умовах сьогодення, тобто пережити не завжди бажаний рівень завантаженості номерного фонду реалізацією саме додаткових послуг. Окрім того, чимало таких послуг доволі часто готелі включають, як безкоштовні складові до вартості готельного продукту. Зокрема, клієнт готелю може наприклад отримати окрім обов'язкової послуги розміщення безкоштовний абонемент на відвідування басейну, при готелю, у ранішні години, тощо.

Варто зазначити, що як вітчизняні, так і зарубіжні вчені досліджуючи сектор індустрії гостинності, значну увагу приділяли лише обліку окремих додаткових структурних підрозділів готелю, проте особливостям саме побудови комплексної системи обліку з метою забезпечення зростання прибутку готелю в умовах спектрального характеру формування його вартості взагалі уваги не приділяли.

Так, у працях зарубіжної науковиці К.А. Куркіної [8], що присвячені особливостям бухгалтерського обліку та оподаткування в готелях, найбільш глибоко здійснений підхід щодо саме комплексного характеру готельної послуги. Зокрема, зосереджено суттєву увагу на бухгалтерському обліку абонементів на відвідування СПА-центрів при готелях. Досить детально та змістовно описано методику обліку реалізації таких послуг при наданні місця тимчасового проживання клієнту, а також не залишено поза увагою саме процедуру формування фінансового результату діяльності. Проте комплексного впливу спектрального характеру готельної послуги на зростання прибутку готелю, ми там не знаходимо.

Зарубіжний підхід до організації обліку в готелях ґрунтовно розкритий у працях Г. Н. Бургонової, Н. А. Каморджанової [6]. Зокрема, приділена увага обліку результативності готельного бізнесу від усіх видів діяльності із врахуванням специфіки функціонування підприємств даного сектору економіки. Бухгалтерський облік в готелях розкрито аж до процедури складання звітності підприємствами готельного господарства. Проте варто зазначити, що специфіці побудови облікових реєстрів в готелях увага взагалі не приділена, тому на нашу думку надзвичайно важливо розкрити саме такі нюанси, проте із врахуванням структури (а саме «спектральної» структури сучасного готельного продукту). Окрім того, будь-яке вдосконалення тієї чи іншої ділянки облікового процесу, на нашу думку, варто запроваджувати із врахуванням можливого ефекту для господарської діяльності готелю в цілому. Мова йде про резабезпечення зростання прибутку готелю.

Тому цілком доцільним є не лише наприклад поглиблення деталізації синтетичного та аналітичного обліку результативності діяльності, але й віднайдення максимальної користі для визначення прихованих резервів (можливостей), щодо примноження багатства, вираженого в кінцевій сумі одержаного прибутку. Це на нашу думку, може забезпечити система спеціальних облікових реєстрів управлінського обліку, які саме створять таке інформаційне підґрунтя для прийняття виважених управлінських рішень щодо асортименту спектральних послуг, включених як обов'язкові складові до готельного продукту.

На вітчизняній обліковій ниві найбільш ґрунтовні дослідження з бухгалтерського обліку в готелях присутні у численних працях С.Я. Король [5], саме в них розкрито специфічні особливості діяльності підприємств готельного господарства, їх вплив на результати основної діяльності готелю та запропонована низка пропозиції щодо удосконалення. Вони стосуються як документального відображення операцій при реалізації готельних послуг, так і системи синтетичного та аналітичного обліку, із врахуванням відповідних характерних облікових аспектів в системі облікових реєстрів та звітності підприємств готельного господарства.

Цілком зрозуміло, що такі особливості створюють низку специфічних аспектів в системі бухгалтерського обліку. Для подолання яких слід розробити низку пропозицій щодо удосконалення даної ділянки облікового процесу, зокрема в частині відображення інформації про витрати, доходи та фінансові результати в системі облікових реєстрів.

Перш за все, слід зупинитися на основних аспектах організації бухгалтерського обліку на підприємствах готельного господарства в середовищі сучасних інформаційних технологій. Розрахункові операції при наданні готельних послуг клієнтам можуть здійснюватися, як в готівковій, так і безготівковій формі.

За готівкових розрахунків старший адміністратор та адміністратор готелю щоденно здійснюють прийом готівкових коштів за готельні та інші послуги, що надаються

готелями і своєчасно та в повному обсязі відображають вищезазначені операції в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура».

Старший адміністратор готелю щоденно в термін до 15-00 год. здійснює підготовку до інкасації отриманої грошової виручки за готельні та інші послуги, що надаються готелями. Керуючись встановленим графіком інкасації саме старший адміністратор забезпечує передачу грошової виручки інкасаторській службі та здійснює відповідне відображення проведеної операції в касовому апараті.

Адміністратор готелю щоденно не пізніше 24-00 год. здійснює обнуління каси, друк Z-звіту та X-звіту з касового апарату та звірку вищезазначених звітів з загальною сумою отриманої готівкової виручки протягом робочого дня відображеної в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура» в розрізі видів послуг, утриманих сум податків та зборів. У випадку виявлення розбіжностей забезпечує протягом наступного робочого дня в термін до 8-00 год. приведення інформації щодо отриманої готівкової виручки в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура» до сум вказаних Z-звіту та X-звіту.

Також старший адміністратор готелю щоденно в термін до 9-00 год здійснює подання «Звіту по оплатах за попередній день» провідному спеціалісту-бухгалтеру, що закріплений за відповідною філією з підкріпленням до вищезазначеного звіту Z-звіту та X-звіту з касового апарату за попередній день. Завідувач сектору контролю дебіторської та кредиторської заборгованості Фінансового відділу щоденно в термін до 11-00 год. здійснює відображення в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура» інформації щодо отриманих грошових находженнях за готельні та інші послуги, що надаються готелями за попередню добу [14].

Щодо безготівкової форми розрахунків, то завідувач сектору контролю дебіторської та кредиторської заборгованості фінансового відділу готелю щоденно в термін до 10-00 год. здійснює опрацювання грошових надходжень за готельні та інші послуги, що надаються готелями в програмному комплексі «1С Бухгалтерія 8.2».

При неможливості обробки грошових надходжень до відповідного номеру виписаного рахунку на оплату послуг та номеру броні начальник фінансового відділу Товариства в термін до 12-00 год щоденно забезпечує надання начальнику відділу реалізації та маркетингу готелю «Звіт по необроблених грошових надходженнях».

При комплексному характері готельної послуги, собівартість її формування нами доцільно характеризувати, як спектральну дволанковість, де на рівні першої ланки знаходяться послуги з надання місця тимчасового проживання у готельному номері відповідного типу, а на другій ланці – весь спектр додаткових послуг готелю.

Окрім того, оскільки послугам готелю характерною є зовнішня реалізація стороннім відвідувачам, які не проживають в готелі, та внутрішня реалізація безпосередньо самим мешканцям готелю спектру додаткових послуг, то нами запропонована низка аналітичних відомостей з відображення такої реалізації.

Зокрема для відображення фінансового результату зовнішньої реалізації послуг додаткових структурних підрозділів підприємства готельного господарства (субрахунок відповідного порядку до рахунку 79) пропонуємо використовувати спеціальну аналітичну відомість до Розділу I, Журналу 5 (табл. 1).

Начальник відділу реалізації та маркетингу забезпечує протягом 1-го робочого дня обробку грошових надходжень з прикріпленням до відповідного номеру виписаного рахунку на оплату послуг та номеру броні та передачу зазначеного вище Звіту Начальнику фінансового відділу для опрацювання. Начальник фінансового відділу в термін не пізніше 1-го робочого дня з моменту отримання Звіту від начальника відділу

реалізації та маркетингу здійснює відповідне відображення грошових надходжень в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура».

Таблиця 1

Аналітична відомість 1.2 до субрахунку 791.3 «Результат зовнішньої реалізації послуг додаткових структурних підрозділів»

№ з/п	Дебет рахунку		Кредит рахунків									Разом по дебету
			№ 90	№ 92	№ 93	№ 94	№ 95	№ 96	№ 97	№ 98	№ 99	
1.	79131	СПА-центр										
1.1	791311	Басейн										
Разом по кредиту			186,2	17,1	39,5	-	-	-	-	63,5	-	306,3
1.2	791312	Тренажерний зал										
Разом по кредиту			75,8	6,9	16,0	-	-	-	-	19,8	-	118,5
1.3	791313	Сауна										
1.3.1		російська сауна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.2		фінська сауна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом по кредиту			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4	791314	Косметологічний кабінет										
Разом по кредиту			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5	791315	Водні процедури										
1.5.1		душ-шарко	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.2		душ-вражень	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.3		душ-мрій	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.4		циркулярний душ	37,2	3,4	-	-	-	-	-	23,6	-	64,2
1.5.5		перлинні ванни	55,9	5,2	-	-	-	-	-	35,5	-	96,6
Разом по кредиту			93,1	8,6	-	-	-	-	-	59,1	-	160,8
Усього за субрахунком 79131			355,1	32,6	55,5	-	-	-	-	142,4	-	585,6
2.	79132	Служба харчування										
2.1	791321	Ресторан										
2.1.1		ресторан для сніданків	18,5	1,7	3,9	0,1	-	-	-	5,6	-	29,8
2.1.2		вечірній ресторан	24,7	2,3	5,2	0,3	-	-	-	7,5	-	40,0
Разом по кредиту			61,8	5,7	13,1	0,4	-	-	-	18,8	-	99,8
2.2	791322	Бар										
2.2.1		лоббі-бар	9,3	0,9	1,9	-	-	-	-	2,8	-	14,9
2.2.2		...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом по кредиту			9,3	0,9	1,9	-	-	-	-	2,8	-	14,9
2.3	791323	Кафе										
Разом по кредиту			7,4	0,7	1,6	-	-	-	-	2,3	-	12,0
2.4	791324	Буфет										
Разом по кредиту			1,9	0,2	0,4	-	-	-	-	0,6	-	3,1
Усього за субрахунком 79132			80,4	7,5	17,0	0,4	-	-	-	24,5	-	129,8
Разом по сторінці			435,5	40,1	72,5	0,4	-	-	-	166,9	-	715,4

Спектром додаткових послуг підприємства готельного господарства можуть і безпосередньо скористатися мешканці готелю, при цьому готельний продукт, який їм

реалізується, передбачає досить часто включення безкоштовних складових. В силу чого, між структурними підрозділами готелю слід застосовувати систему подвійного трансфертного ціноутворення, яка передбачає появу внутрішньої реалізацію, та формування внутрішніх фінансових результатів сегментів діяльності готелю. За таких умов доцільно застосовувати спеціальну аналітичну відомість до розділу I, Журналу 5, для відображення результату внутрішньої реалізації, наприклад послуг СПА-центру (табл. 2).

Таблиця 2

Аналітична відомість 1.3 до субрахунку 79531 «Результат внутрішньої реалізації послуг СПА-центру»

№ з/п	Дебет рахунку		Кредит рахунків									Разом по дебету
			№ 90	№ 92	№ 93	№ 94	№ 95	№ 96	№ 97	№ 98	№ 99	
1	795311	Басейн										
Разом по кредиту			279,4	25,6	-	-	-	-	-	73,0	-	378,0
2	795312	Тренажерний зал										
Разом по кредиту			123,7	11,3	-	0,3	-	-	-	32,4	-	167,7
3	795313	Сауна										
3.1		російська сауна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2		фінська сауна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3		...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом по кредиту			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	795314	Косметологічний кабінет										
Разом по кредиту			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	795315	Водні процедури										
5.1		душ-шарко	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.2		душ-вражень	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.3		душ-мрій	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.4		циркулярний душ	39,6	3,6	-	-	-	-	-	24,5	-	64,1
5.5		перлинні ванни	59,3	5,5	-	-	-	-	-	36,8	-	96,1
Разом по кредиту			98,9	9,1	-	-	-	-	-	61,3	-	160,2
Разом по сторінці			502,0	46,0	-	-	-	-	-	166,7	-	705,9

Начальник Фінансового відділу готелю щоденно до 14-00 год. забезпечує подання «Звіту щодо отриманих безготівкових грошових надходжень за попередній день» Начальнику відділу обліку розрахунково-касових операцій та розрахунків з підзвітними особами.

Начальник відділу обліку розрахунково-касових операцій та розрахунків з підзвітними особами здійснює перевірку отриманого звіту щодо відповідності бухгалтерським Положенням стандартам бухгалтерському обліку та затверджує вищезазначений Звіт протягом 1-го робочого дня в Головного бухгалтера.

Типову аналітичну відомість пропонуємо застосовувати і для відображення фінансового результату внутрішньої реалізації послуг Служби харчування (табл. 3).

Начальник фінансового відділу готелю забезпечує щоденно в термін до 12-00 год. відображення в програмному комплексі «Smart Hotel – Реєстратура» інформації щодо здійснених безготівкових повернень юридичним або фізичним особам за ненадані

готельні та інші додаткові послуги (СПА-центр, Служба харчування, тощо), що надаються підприємствами готельного господарства.

Таблиця 3

Аналітична відомість 1.4 до субрахунку 79532 «Результат внутрішньої реалізації послуг Служби харчування»

№ з/п	Дебет рахунку		Кредит рахунків									Разом по дебету
			№ 90	№ 92	№ 93	№ 94	№ 95	№ 96	№ 97	№ 98	№ 99	
1	795321	Ресторан										
1.1		ресторан для сніданків	14,3	1,3	3,0	0,2	-	-	-	1,6	-	20,4
1.2		вечірній ресторан	19,1	1,8	4,0	0,3	-	-	-	2,1	-	27,4
1.3	
Разом по кредиту			33,4	3,1	7,0	0,5	-	-	-	3,7	-	47,8
2	795322	Бар										
2.1		лоббі-бар	7,2	0,7	1,5	-	-	-	-	0,8	-	10,2
2.2	
Разом по кредиту			7,2	0,7	1,5	-	-	-	-	0,8	-	10,2
3	795323	Кафе										
Разом по кредиту			5,7	0,5	1,2	-	-	-	-	0,6	-	8,0
4	795314	Буфет										
Разом по кредиту			1,4	0,1	0,3	-	-	-	-	0,2	-	2,0
Разом по сторінці			47,7	4,4	10,0	0,5	-	-	-	5,3	-	76,0

Висновки. Спектральний характер формування вартості готельного продукту передбачає тісну співпрацю між основним підрозділом підприємства готельного господарства (номерним фондом) та додатковими підрозділами (СПА-центром, Службою харчування, тощо) в силу таких обставин у статті запропоновано запровадження низки спеціальних облікових реєстрів на ділянці відображення інформації про формування результатів діяльності сегментів діяльності готелю. Зокрема це стосується результату внутрішньої та зовнішньої реалізації складових готельного продукту. Застосування системи додаткових аналітичних відомостей до Розділу I, Журналу 5, сприятиме більш дієвому та оперативному визначенню внутрішніх фінансових результатів структурних підрозділів зокрема та підприємства готельного господарства в цілому. Проте варто брати до уваги, що така аналітика є вкрай необхідною саме при комплексному характері готельних послуг, а саме коли окрім надання місця проживання у готельному номері відповідного типу клієнт має змогу скористатися послугами додаткових структурних підрозділів готелю (деякі з яких включені до загальної вартості, як обов'язкові безкоштовні складові).

Перспективи подальших досліджень. Поглиблення глобалізаційних процесів, саме по собі передбачає перехід вітчизняного готельного бізнесу на нову щаблину розвитку, зокрема зростання рівня сервісу та вихід на ринок послуг під брендом світових готельних мереж потребують подальшого удосконалення системи бухгалтерського обліку в даному секторі економіки. Тому в перспективі подальших досліджень пошук нових сучасних підходів до удосконалення облікового процесу на підприємствах готельного бізнесу в рамках актуарної парадигми бухгалтерського обліку. Остання

передбачає побудову такого облікового забезпечення системи управління, яка б формувала якісну інформацію про господарську діяльність підприємства готельного господарства в трьохвимірному просторі на базі потрійної системи рахівництва за спектрального характеру формування вартості готельного продукту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агеева О. А. Туристические фирмы и гостиницы: бухгалтерський учет и налогообложение / О. А. Агеева. – М. : Современная экономика и право, 2000. – 184 с.
2. Балченко З. А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України / З. А. Балченко. – [навч. посіб.]. – К. : КУТЕП, 2006. – 232 с.
3. Балченко З. А. Облік реалізації готельних послуг / З. А. Балченко, І. В. Балченко, С. О. Балченко // Все про бухгалтерський облік. – 2000. – №99. – С.10 – 15.
4. Байлык С. И. Гостиничное хозяйство. Организация, управление, обслуживание : [учеб. пособ.] / С. И. Байлык. – [3-е изд., стереотип]. – К. : Дакор, 2008. – 288 с.
5. Король С. Я. Бухгалтерський облік в готельному господарстві / С. Я. Король. – [навч. посіб.]. К. : КНТЕУ, 2005. – 354 с.
6. Бургонова Г. Н., Каморджанова Н. А. Гостиничный и туристический бизнес: особенности бухгалтерского учёта и налогообложения / Г. Н. Бургонова, Н. А. Камарджанова. – [учеб. пособ.]. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 352 с.
7. Кукушкина Л. П. Особенности ведения бухгалтерского учёта в гостиничном бизнесе / Л. П. Кукушкина. – М. : ИД «Аудитор», 2000, – 286 с.
8. Куркина К. А. Особенности бухгалтерського учета и налогообложения в отелях / К. А. Куркина. – М. : Издательство “Вершина”.- 2010. – 240 с.
9. Самопальникова Ю. Н. Учет затрат на предприятиях гостиничного бизнеса : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. экон. наук: 08.00.12 / Ю. Н. Самопальникова; Урал. гос. техн. ун-т. – УПИ им. С. М. Кирова. – Екатеринбург: 2006. – 25 с.
10. Гостиничные услуги: документальное оформление, бухгалтерський учет и налогообложение / Под общ. ред. В. Семенихина. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 192 с.
11. Чабанюк О.М. Особливості обліку витрат та калькулювання собівартості готельних послуг / О.М. Чабанюк // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – Серія «Економічні науки». – Вип.9(33). – Серія «Облік і фінанси». – Ч.3. – 2012. / [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/59.pdf>
12. Чорненька Н. В. Організація туристичної діяльності / Н. В. Чорненька. – [навч. посібн.]. – К. : Атіка, 2006. – 264 с.
13. Чудновский А. Д. Гостиничный и туристический бизнес / А. Д. Чудновський. – Ассоциация авторов и издателей «Тандем». Изд-во «ЭКМОС», 1998., 352 с.
14. Маначинська Ю.А. Облік і аналіз фінансових результатів у готельному господарстві: монографія / Ю.А. Маначинська. – Ч. : Чернів. торг.-екон. інст. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 424 с.
15. James A. Bardi, Ed. D., Hotel front office managment. – The Pannsylvania State University. – New Jersey (USA) : John Wiley & Sons, 2007. – 468 p.
16. Lungberg, Donald E. The Hotel and Restaurant business. Forth Edition. – New York: A CBI Book, Published by Van Nostrand company, 1984. – 352 p.